



Paragraf 34

Ärendenummer KS2023/215

Datum: 2026-02-24

Beslutande organ: Kommunstyrelsen

Program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, daterad den 1 augusti 2025.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Solweig Sundblad (S), Johan Enfeldt (S), Johan Engwall (S), Sverker Scheutz (V), Anders Wikman (NE) och Tuija Rönnback (NE) reserverar sig mot beslutet.

Beskrivning av ärendet

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare, ska fullmäktige enligt 5 kap. 3 § kommunallagen för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoses.

Den 1 juli 2024 ändrades 5 kap 3 § kommunallagen och bestämmelsen fick då ovanstående lydelse. Med anledning av detta behöver programmet till viss del justeras.

Ärendet har tidigare behandlats av kommunfullmäktige. Den 10 december 2024 beslutade kommunfullmäktige att återremittera ärendet med

motiveringen att utreda på vilket sätt de kommunala bolagen omfattas av programmet och för att utreda hur lagförändringarna i kommunallagen som trädde i kraft i sommar kan påverka programmet. Den 4 november 2025 beslutade fullmäktige genom minoritet att återigen återremittera programmet, denna gång med motiveringen att programmet ska kompletteras med tydliga regler kring facklig involvering, upphandlingsrutiner, insyn och meddelarfrihet, arbetsvillkor, underleverantörer, verksamhetsövergångar och uppsägningstider inom lagen om valfrihetssystem (LOV).

En ändringsversion med synliga ändringar utifrån återremissen den 10 december 2024 ligger bifogad, se "Ändringsversion, Synliga ändringar, Program med mål och riktlinjer, daterad 2025-08-01".

Sammanfattningsvis innebär ändringen av 5 kap. 3 § kommunallagen att det program med mål och riktlinjer som fullmäktige ska anta för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare även ska omfatta verksamhet som bedrivs av kommuner i egen regi eller av hel- eller delägda kommunala bolag samt kommunala stiftelser och föreningar. Det är endast sådana angelägenheter som fullmäktige har beslutat att privata utförare ska kunna ombesörja som omfattas av skyldigheten.

Idag ombesörjer Enköpings kommuns kommunala bolag inga angelägenheter som fullmäktige har beslutet att privata utförare ska kunna ombesörja, varför de inte omfattas av programmet.

Detta medför att vissa justeringar behöver göras av nuvarande program. Ändringarna kan följas i bilagt dokument "Synliga ändringar, Program med mål och riktlinjer, daterad 2025-08-01".

Minoritetsåterremissen den 4 november 2025 föranleder inte några ändringar i kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yrkande

Ordföranden lägger fram följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, daterad den 1 augusti 2025.

Jesper Englundh (S) yrkar enligt nedan. Sverker Scheutz (V) yrkar bifall till Jesper Englundhs (S) yrkande.

Jesper Englundh (S) yrkar i första hand på återremiss och i andra hand yrkar

han att: Programmet kompletteras med avsnitt som reglerar:

- Hur och när berörda fackförbund ska involveras inför och i samband med en upphandling
- Rutin för att beslut ska fattas om en förnyad upphandling eller återtagande i egen regi
- Standardskrivningar om krav på insyn och meddelarfrihet som ska ingå i avtal.
- Krav på arbetsvillkor, exempelvis krav på kollektivavtal så långt som lagstiftningen medger.
- Upphandlade leverantörers användning av underleverantörer
- Verksamhetsövergångar, det vill säga kravställande när en ny leverantör tar över personalansvar från befintlig leverantör så att inga förlorar sina jobb
- Uppsägningstid i de fall upphandling sker enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV), anpassad till kommunens åtagande att klara verksamheten i det fall en leverantör drar sig ur

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns yrkande från Jesper Englundh (S) och Sverker Scheutz (V) och frågar kommunstyrelsen om den först kan besluta om huvudförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen godkänner detta.

Ordföranden frågar kommunstyrelsen om den kan besluta enligt hans framlagda förslag och finner att kommunstyrelsen svarar ja.

Ordföranden frågar kommunstyrelsen om den bifaller eller avslår yrkandet från Jesper Englundh (S) och Sverker Scheutz (V) och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandet.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott 10 februari 2026 (2026-02-10 KSAU §18)
- Tjänsteskrivelse, 2026-01-16
- Program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, daterad 2025-08-01
- Ändringsversion, Synliga ändringar, Program med mål och riktlinjer, daterad 2025-08-01
- Protokollsutdrag, Kommunfullmäktige 2025-11-04 (2025-11-04 KF §211)
- Protokollsutdrag, kommunstyrelsen 23 september 2025 (2025-09-23 KS §238)
- Utredning, daterad 2025-08-01
- Protokollsutdrag, kommunfullmäktige (2024-12-10 KF §206)
- Tjänsteskrivelse KS2023/215, daterad 2024-10-23
- Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden 2024-06-13 (2024-06-13 MBN §107)
- Tjänsteskrivelse, miljö- och byggnadsförvaltningen, 2024-05-21
- Protokollsutdrag, socialnämnden 2024-09-26 (2024-09-26 SN §143)
- 10.1 Program privata utförare, SN
- Protokollsutdrag, tekniska nämnden 2024-09-26 (2024-09-26 TN §116)
- Tjänsteskrivelse, TF2024/619, 2024-09-03
- Protokollsutdrag, upplevelsenämnden (2024-09-26 UPN §81)
- Remissvar Program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, Upplevelseförvaltningen, UPN2024/105, 2025-08-06
- Protokollsutdrag, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2024-09-18 (2024-09-18 UAN §123)
- Svar på remiss av förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, UF, PM 2024-08-16
- Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden (2024-08-28 VON §114)